

EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS
COUR EUROPÉENNE DES DROITS DE L'HOMME

AVRUPA İNSAN HAKLARI MAHKEMESİ

İKİNCİ BÖLÜM

KABUL EDİLEBİLİRLİK HAKKINDA KARAR

Başvuru no. 2302/12

Ömür ÖZTEKİN ve Ayfer ÖZTEKİN / Türkiye

Başkan,

Ledi Bianku,

Hâkimler,

Nebojša Vučinić,

Jon Fridrik Kjølbro,

ve *Bölüm Yazı İşleri Müdür Yardımcısı* Hasan Bakırcı'nın katılımıyla 29 Mayıs 2018 tarihinde Komite halinde toplanan Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi (İkinci Bölüm),

10 Kasım 2011 tarihinde yapılan başvuruyu göz önüne alarak,
Davalı Hükümet tarafından ibraz edilen görüşleri ve bu görüşlere cevaben başvuranlar tarafından ibraz edilen görüşleri dikkate alarak,
gerçekleştirilen müzakerelerin sonucunda aşağıdaki kararı vermiştir:

OLAYLAR

1. Başvuranlar Ömür Öztekin ve Ayfer Öztekin sırasıyla 1970 ve 1967 doğumlu birer Türk vatandaşı olup Muğla'da ikamet etmektedirler. Başvuranlar Mahkeme nezdinde Muğla Barosuna kayıtlı Avukat İ. B. Duruş tarafından temsil edilmişlerdir.

2. Türk Hükümeti ("Hükümet") ise kendi görevlisi tarafından temsil edilmiştir.

Davanın Koşulları

3 Dava konusu olaylar, taraflarca ibraz edildiği şekliyle, aşağıdaki gibi özetlenebilir.

4. Başvuranların 6 yaşındaki kızı, iddiaya göre korumasız bir kanalizasyon inşaatı alanında oynarken, iki adet beton kanalizasyon borusunun üstüne düşmesi sonucunda ağır şekilde yaralanmıştır. Başvuranların kızı, 9 Temmuz 2002 tarihinde, aldığı yaralar nedeniyle götürüldüğü hastanede hayatını kaybetmiştir.

1. Ceza Yargılamaları

5. Kazadan birkaç saat sonra polis tarafından düzenlenen olay tutanağında, olay yerinde 2 adet yatık vaziyette ve 2 adet dik vaziyette olmak üzere toplam 4 adet beton kanalizasyon borusu bulunduğu belirtilmiştir. Yatık vaziyetteki boruların üzerinde kan lekeleri bulunmaktaydı. Kazanın gerçekleştiği yerden yaklaşık 5 metre uzağında "Makineler arasında gezinmek tehlikeli ve yasaktır" uyarısının bulunduğu uyarı levhası vardı. Ayrıca, "Dikkat! İnşaat alanı" uyarısının bulunduğu resimli uyarı levhası bulunmaktaydı.

6. Aynı gün, polis memurları birinci başvuranın (müteveffanın babası) ifadesini almışlardır. Birinci başvuran, kanalizasyon inşaatı işlerinin, Yatağan Belediyesi ("Belediye") adına İS-KA isimli bir şirket tarafından yürütüldüğünü belirtmiştir. İnşaat işleri bitmesine rağmen, belirtilen şirket ne beton

kanalizasyon borularını bölgeden kaldırmış ne de onları güvenli bir şekilde istiflemiştir. Birinci başvuran, bu nedenle ilgili İS-KA görevlilerinin kızının ölümünden cezai olarak sorumlu olduklarını ileri sürmüştür.

7. Yatağan Cumhuriyet Savcısı polis olan bir bilirkişiyle birlikte, 10 Temmuz 2002 tarihinde, olay yerinde inceleme yapmış ve üç tanığın ifadesini almıştır. Tanıklar, beton boruların müteveffanın üstüne düşmesi ile kaza olduğunu doğrulamışlardır.

8. Yatağan Cumhuriyet Savcısı, 17 Şubat 2002 tarihinde, İS-KA isimli şirkette görevli olan H.Y.K., Y.T. ve M.Ö. ile birinci başvuran hakkında, söz konusu dönemde yürürlükte bulunan Ceza Kanununun 455 § 1 maddesi uyarınca ihmal nedeniyle küçük kızın ölümüne sebebiyet verme suçu kapsamında, Yatağan Asliye Ceza Mahkemesine (“Yatağan Ceza Mahkemesi”) bir iddianame sunmuştur. Cumhuriyet savcısı, İS-KA görevlilerini beton boruların depolanmasında gerekli özeni göstermemekle; birinci başvuranı ise kızının güvenliği için gerekli özeni göstermemekle itham etmiştir.

9. Birinci başvuran, 15 Ekim 2002 tarihinde, ceza yargılamalarına taraf olarak katılmıştır.

10. Yatağan Ceza Mahkemesi, olayın koşullarının ve olaydaki kusur durumunun tespiti amacıyla bilirkişi raporu alınmasına karar vermiştir. Üç iş güvenliği uzmanı tarafından düzenlenen 12 Mart 2003 tarihli bilirkişi raporunda (“birinci rapor”), dikey olarak istiflenen boruların kolayca düşeceği açık olduğundan, söz konusu beton boruların uygun bir şekilde istiflenmediği belirtilmiştir. Bilirkişiler, boruların yere yatay bir şekilde konulması veya inşaat alanının kapatılması halinde, ölümcül kazanın gerçekleşmeyeceğini belirtmişlerdir. Dolayısıyla, bilirkişiler sanıkların kusur durumuna ilişkin aşağıdaki tespitleri yapmışlardır:

- işveren şirket İSKA, inşaat alanınca güvenlik kurallarını hayata geçirmedeğinden %25 oranında kusurlu;
- kepçe operatörü M.Ö. ve kamyon şoförü Y.T., beton boruların istifini düzgün bir şekilde yapmadıkları için sırasıyla %25 ve %12,5 oranında kusurlu;

ÖZTEKİN / TÜRKİYE KARARI

- başvuruların her biri, kızlarının bakımı ve gözetimindeki ihmalleri nedeniyle, %12,5 oranında kusurlu;

- müteveffanın kendisi ise, güvenliği için gerekli özenin göstermemesi sebebiyle %12,5 oranında kusurlu bulunmuştur.

11. Yatağan Cumhuriyet Savcısı, bilirkişilerin tespitlerini dikkate alarak, ikinci başvuran (müteveffanın annesi) ve İS-KA şirketinin sahibi T.K. hakkında ek bir iddianame düzenlemiştir. İkinci başvuran, 3 Haziran 2003 tarihinde, ceza yargılamalarına taraf sıfatıyla katılmıştır.

12. Yatağan Ceza Mahkemesi, 19 Şubat 2004 tarihinde, iş güvenliği, çocuk bakımı ve sosyal hizmetler konularında uzman bir bilirkişi ekibinden yeni bir rapor hazırlanmasını istemiştir. Bilirkişiler, 20 Nisan 2004 tarihli raporda ("ikinci rapor"), ilgili şirketin sahibi T.K. ve birinci başvuranın kusurlu olmadıklarını, ancak diğer sanıkların (ikinci başvuran, H.Y.K., M.Ö. ve Y.T.) ve müteveffanın kazada değişen oranlarda kusurlu olduklarını belirtmişlerdir.

13. Yatağan Ceza Mahkemesi, 11 Mayıs 2004 tarihinde, H.Y.K., Y.T. ve M.Ö. ile ikinci başvuranı üzerine atılı suçlardan mahkum etmiş ancak 647 sayılı Cezaların İnfazı Hakkında Kanununun 6. maddesi uyarınca cezaların infazının ertelenmesine karar vermiştir. Mahkeme birinci başvuranın ve T.K.'nın beraatine karar vermiştir.

14. Mahkum edilen sanıklar, kararı temyiz etmişlerdir. Yargıtay, 25 Nisan 2006 tarihinde, kararı bu sanıklar yönünden bozmuş ve olaya ilişkin bazı hususların daha fazla netleştirilmesini istemiştir.

15. Yatağan Ceza Mahkemesi, Yargıtayın isteğine uygun olarak, öğretim üyelerinden yeni bir bilirkişi raporu düzenlenmesini istemiştir. Bilirkişiler, 8 Mayıs 2008 tarihli raporda ("üçüncü rapor"), müteveffanın, tedbirsiz eylemleri nedeniyle ana kusurlu olduğu (%50) ve geri kalan kusurun, inşaat alanının güvenliğini sağlamayan ve beton boruların istifini uygun bir şekilde yapmayan şantiye sorumlusu H.Y.K. ve kepçe operatörü M.Ö.'de olduğu sonucuna varmışlardır. Bilirkişiler, ikinci başvuranın da aralarında bulunduğu diğer sanıkların ise kazada kusurları bulunmadığı yönünde tespitte bulunmuşlardır.

16. Yatağan Ceza Mahkemesi, H.Y.K. ve M.Ö.'yü üzerlerine atılı suçlardan mahkum etmiş ancak cezaların infazının ertelenmesine karar vermiştir. Diğer sanıkların ise beraatlerine karar verilmiştir.

17. Başvuranlar bu karara karşı temyize gitmişlerdir. Yargıtay, 28 Aralık 2010 tarihinde, söz konusu suçun kovuşturmasının zaman aşımına uğraması sebebiyle, davanın düşürülmesine karar vermiştir. Bu karar 15 Şubat 2011 tarihinde ilk derece mahkemesi yazı işleri müdürlüğüne tevdi edilmiş ve talepleri üzerine 11 Mayıs 2011 tarihinde başvuranlara tebliğ edilmiştir.

2. Hukuk yargılamaları

18. Başvuranlar, 7 Temmuz 2010 tarihinde, İS-KA isimli şirket, H.Y.K., M.Ö. ve Belediye Başkanlığı aleyhine Yatağan Asliye Hukuk Mahkemesinde (“Yatağan Hukuk Mahkemesi”) tazminat davası açmışlardır.

19. Hukuk mahkemesi, 30 Mart 2011 tarihinde, davanın söz konusu suçla bağlantılı olarak yürürlükte bulunan 5 yıllık süre sınırı dolduktan sonra açıldığı gerekçesiyle, reddine karar vermiştir.

20. Başvuranlar, 11 Mayıs 2011 tarihinde kararı temyiz etmişlerdir. Başvuranlar özellikle, ilk derece mahkemesinin, söz konusu suçun işlendiği dönemde yürürlükte bulunan 765 sayılı mülga Ceza Kanununun ilgili hükümleri uyarınca, zaman aşımı süresini yanlış hesapladığını belirtmişlerdir. 765 sayılı Kanun 2005 yılı Haziran ayında yürürlükten kaldırılmıştır. Başvuranların tazminat talebiyle dava açtıkları 2010 yılında, söz konusu suçla ilgili olarak daha uzun bir süre sınırının öngörüldüğü 5237 sayılı yeni Ceza Kanunu yürürlükte bulunmaktaydı. Dolayısıyla başvuranlar, yeni kanunda belirtilen süre sınırlarının davaya uygulanması gerektiğini ileri sürmüşlerdir. Başvuranlar, Yargıtay nezdinde duruşma gerçekleştirilmesini talep etmişlerdir.

21. Yargıtay, 3 Ekim 2011 tarihinde, Yatağan Hukuk Mahkemesinin kararını duruşma gerçekleştirilmeksizin onamıştır. Yargıtay, 5 Nisan 2012 tarihinde, başvuranların önceki kararın düzeltilmesine yönelik talebin reddine karar vermiştir.

ŞİKÂyetLER

22. Başvuranlar, herhangi bir Sözleşme hükmü belirtmeden, yaşam hakkı ve adil yargılanma hakkına aykırı olarak, özellikle denetleme yükümlülüklerini yerine getirmeyen Belediye görevlileri olmak üzere, kızlarının ölümünden sorumlu olanların Yatağan Ceza Mahkemesince tespit edilemediği ve cezalandırılmadığı hususunda şikayette bulunmuşlardır. Başvuranlar ayrıca, zaman aşımı nedeniyle düşürülmesine karar verilen yargılamaların uzunluğu konusunda şikayette bulunmuşlardır.

23. Başvuranlar ek olarak, 18 Mayıs 2012 tarihli beyanlarında, hukuk yargılamalarının sonucundan şikayet etmişlerdir. Başvuranlar bu kapsamda, Yatağan Hukuk Mahkemesinin süre sınırı kurallarını hatalı uyguladığını ve Yargıtayın, yapmış oldukları temyiz başvurusunu, duruşma düzenlemeden keyfi bir şekilde reddettiğini ileri sürmüşlerdir.

HUKUKİ DEĞERLENDİRME

A. Ceza yargılamalarının uzunluğu nedeniyle Sözleşme'nin 6. maddesinin 1. fıkrasının ihlal edildiği iddiası hakkında

24. Başvuranlar, söz konusu ceza yargılamalarının uzunluğu nedeniyle adil yargılanma haklarının ihlal edildiği hususunda şikayette bulunmuşlardır. Mahkeme, bu şikayetin Sözleşme'nin 6 § 1 maddesi kapsamında incelenmesi gerektiği kanısındadır. Söz konusu maddenin ilgili kısımları şu şekildedir:

“Herkes davasının, medeni hak ve yükümlülükleriyle ilgili uyuşmazlıklar ya da cezai alanda kendisine yöneltilen suçlamaların esası konusunda karar verecek olan, ... bir mahkeme tarafından, adil bir şekilde ... görülmesini isteme hakkına sahiptir ...”

25. Hükümet, bu konu hakkında herhangi bir görüş sunmamıştır.

26. Mahkeme, Sözleşmenin üçüncü tarafların ceza gerektiren bir suç nedeniyle kovuşturulması veya cezalandırılması için herhangi bir hak sağlamadığını yinelemiştir (bk. *Perez/Fransa* [BD], no. 47287/99, § 70, AİHM 2004-I). Dolayısıyla, bir suçun mağduru, sadece tazminat almak veya medeni haklarını korumak amacıyla fail aleyhindeki ceza yargılamalarında taraf olarak yer almışsa, söz konusu yargılamalarla bağlantılı olarak adil yargılanma haklarını ileri sürebilir (bk. örneğin *Hafiklid/Türkiye* (k.k.), no. 13394/12, 30 Ağustos 2016). Mahkeme, söz konusu dönemde yürürlükte bulunan Türk Ceza Muhakemesi Kanununda, taraflara ceza yargılamaları süresince tazminat talebinde bulunma olanağı verilmiş olmasına karşın (bk. *Beyazgül/Türkiye*, no. 27849/03, §§ 36 ve 39, 22 Eylül 2009), dava dosyasında, başvuruların davaya taraf olarak katılmaları sonrasında bu yönde bir talepte bulduklarını gösteren herhangi bir bilgi bulunmadığını belirtmiştir.

27. Mahkeme, bu koşullar altında ve bu konudaki içtihadı ışığında, başvurunun bu kısmının Sözleşme hükümleriyle konu bakımından bağdaşmaz olduğuna ve Sözleşme'nin 35 §§ 3 ve 4. maddesi uyarınca reddedilmesi gerektiğine karar vermiştir (bk. yukarıda anılan *Hafikli*).

B. Sözleşme'nin 2. maddesinin ihlal edildiği iddiası hakkında

1. Tarafların argümanları

28. Başvuranlar, kazaya ilişkin ceza yargılamalarının ve hukuk yargılamalarının etkili bir şekilde yürütülmediği hususunda şikayette bulunmuşlardır. Başvuranlar özellikle, (i) ceza mahkemesinin, kızlarının ölümünden sorumlu bütün özel kişileri ve Devlet görevlilerini tespit edip cezalandıramadığını ve her halükarda, ceza yargılamalarının zaman aşımına uğrayarak düşürüldüğünü; (ii) hukuk mahkemesinin süre sınırı kurallarını hatalı bir şekilde uygulaması sebebiyle, kızlarının ölümü nedeniyle herhangi bir tazminat alamadıklarını ve (iii) Yargıtayın, temyiz taleplerini herhangi bir gerekçe sunmadan keyfi bir şekilde reddettiğini ileri sürmüşlerdir.

ÖZTEKİN / TÜRKİYE KARARI

29. Hükümet, somut davada yaşam hakkı kasıtlı bir şekilde ihlal edilmediğinden, idare mahkemeleri önünde tazminat davası açılmasının, olayın tespit edilmesini ve kazayla ilgili olarak herhangi bir Devlet görevlisinin sorumluluğunun tespit edilmesini tamamen sağlayacak nitelikte olduğunu ileri sürmüştür. Başvuranlar böyle bir dava açmadıkları için, kazayla ilgili olarak Devletin sorumlu olduğu iddiasıyla ilgili şikayetleri, Sözleşme'nin 35 § 1 maddesi uyarınca, iç hukuk yolları tüketilmediği gerekçesiyle kabul edilemez olarak beyan edilmelidir. Hükümet ayrıca, başvuranların, ceza yargılamalarının en başından itibaren kızlarının ölümünden sorumlu tutulan kişilerin kimliklerini bilmelerine karşın, tazminat talebiyle hukuk yargılamalarını başlatmadan önce 8 yıl beklediklerini ve bu nedenle bu tür bir dava açmak için öngörülen süre sınırını kaçırdıklarını ileri sürmüştür. Hükümet, başvuranların tazminat taleplerinin Yatağan Hukuk Mahkemesi tarafından reddedilmesinde herhangi bir keyfilik bulunmadığını ve söz konusu mahkemenin, kararını verirken, Yargıtay Hukuk Genel Kurulunca yorumlandığı üzere ilgili iç hukuka uygun hareket ettiğini vurgulamıştır. Hükümet, iddiasını desteklemek üzere, Hukuk Genel Kurulu tarafından verilen örnek kararları ibraz etmiştir. Hükümet ayrıca, Yatağan Hukuk Mahkemesi tarafından verilen ve tazminat talebinin yapıldığı tarihte yürürlükte olan süre sınırı yerine suçun işlendiği tarihte yürürlükte bulunan süre sınırının uygulanmasına yönelik kararın, kanunların sanığın aleyhine geriye dönük olarak uygulanmasına karşı evrensel ilkeyle uyumlu olduğunu belirtmiştir. Hükümet son olarak, her halükarda, hukuk yargılamalarına ilişkin şikayetlerin altı aylık süre sınırı dolduktan sonra yapıldığını ileri sürmüştür.

30. Başvuranlar, Hükümetin tazminat davasına ilişkin beyanlarına itiraz etmemişlerdir.

2. Mahkemenin Değerlendirmesi

31. Mahkeme öncelikle, başvuranların şikayetlerinin Sözleşme'nin 2. maddesi kapsamında değerlendirilmesi gerektiği kanısındadır. Söz konusu maddenin ilgili kısımları şu şekildedir:

“1. Herkesin yaşam hakkı yasayla korunur. ...”

32. Mahkeme ayrıca, Hükümet tarafından ileri sürüldüğü üzere, başvuranların Sözleşme'nin 35 § 1 maddesi uyarınca altı aylık süre sınırı içinde mevcut hukuk yollarını tüketip tüketmedikleri konusunda bir karara varmanın gerekli olmadığı, zira başvuranların şikayetlerinin açıkça dayanaktan yoksun olduğu gerekçesiyle her halükarda kabul edilemez olduğu kanısındadır.

33. Mahkeme, somut davada, başvuranların kızının, kanalizasyon inşaatı alanında oyun oynarken üzerine beton boru düşmesi sonucunda hayatını kaybettiğini belirtmektedir. Başvuranlar, ne kızlarının kasten öldürülmüş olduğunu ileri sürmüş ne de bu konuda bir şüphe bulunduğunu iddia etmişlerdir. Dolayısıyla, somut dava yaşam hakkının kasti olmayan ihlaliyle ilgilidir.

34. Mahkeme bu bağlamda, somut davada olduğu gibi ölümün ihmal sonucunda meydana gelmesi hâlinde, eğer yargı sistemi mağdurlara ceza mahkemeleri önündeki bir başvuru yolu ile birlikte veya tek başına hukuk ve/veya idare mahkemeleri nezdinde bir başvuru yolu sunuyorsa, Sözleşme'nin 2. maddesi kapsamındaki etkili bir yargı sistemi kurma yükümlülüğünün yerine getirilebileceğini belirtmektedir (bk. *Ciechońska/Polonya*, no. 19776/04, § 66, 14 Haziran 2011). Yaşam hakkının kasıt olmaksızın ihlali ile ilgili olaylarda bir hukuk yolu olarak ceza yargılamasına başvurulması, yalnızca hatalı bir muhakeme veya dikkatsizlik olmaktan daha öteye giden bir ihmalin söz konusu olduğu istisnai durumlarda gerekli olacaktır (bk. örneğin, *Öneryıldız/Türkiye [BD]*, no. 48939/99, AİHM 2004 XII; *Mehmet Şentürk ve Bekir Şentürk/Türkiye*, no. 13423/09, §§ 104-106, AİHM 2013; *Oruk/Türkiye*, no. 33647/04, §§ 50 ve 65, 4 Şubat 2014 ve *Sinim/Türkiye*, no. 9441/10, §§ 62 ve 63, 6 Haziran 2017). Somut davada ise başvuranlar, söz konusu olayda ceza hukuku yolunun

ÖZTEKİN / TÜRKİYE KARARI

uygulanmasını gerektiren benzer koşullar bulunduğunu gösteren herhangi bir delil ya da argüman sunmamışlardır.

35. Mahkeme, bu koşullar altında, söz konusu yargılamalarda davanın düşürülmesine yol açan eksiklikleri kabul etmekle birlikte, içtihadı ışığında, Sözleşme'nin 2. maddesinin olaylar açısından mutlaka bir ceza hukuku yolu gerektirmediğini ve başvuruların, hukuk ve/veya idare mahkemeleri önünde başvurabilecekleri etkili bir hukuk yolu bulunması halinde de söz konusu madde koşullarının yerine getirilebileceğini belirtmiştir (bk. *Anna Todorova/Bulgaristan*, no. 23302/03, § 73, 24 Mayıs 2011; *Ciechońska*, yukarıda anılan; *Sansal/Türkiye* (k.k.), no. 28732/09, § 46, 2 Eylül 2014; *Demir/Türkiye* (k.k.), no. 58200/10, § 18, 13 Ekim 2015 ve *Gençarşlan/Türkiye* (k.k.), no. 62609/12, §§ 19-22, 14 Mart 2017). Mahkeme bu noktadan itibaren, başvuruların şikayetleriyle ilgili olarak başvurabilecekleri medeni hukuk ve idare hukuku kapsamındaki hukuk yollarını gereğince kullanıp kullanmadıklarını inceleyecektir.

36. Mahkeme öncelikle, başvuruların, kazadan yaklaşık 8 yıl sonra, kızlarının ölümüyle ilgili olarak söz konusu inşaat şirketi ve bazı görevlileri hakkında, Yatağan Ceza Mahkemesinde bir tazminat davası açtıklarını belirtmiştir. Ancak söz konusu dava, 5 yıllık zaman aşımı süresi dolduktan sonra açıldığı gerekçesiyle reddedilmiştir. Başvuranlar, süre sınırı kurallarının Yatağan Ceza Mahkemesince hatalı yorumlanması sonucunda tazminat alamadıklarını ve bu hatanın daha sonra Yargıtay tarafından da düzeltilmediğini iddia etmişlerdir. Hükümet bu iddiaya cevaben, somut davada ilgili süre sınırı kurallarının uygulanmasının keyfi olmadığını belirtmiş ve bu argümanı desteklemek üzere Yargıtay Hukuk Genel Kurulu içtihadından örnekler sunmuştur. Başvuranlar Hükümetin beyanlarına karşı hiçbir itirazda bulunmamışlardır. Bu koşullar altında ve yerel mahkemelerin ulusal kanunları daha iyi yorumlayacak bir konumda buldukları dikkate alındığında (bk. örneğin, *Sotiris ve Nikos Koutras ATTEE/Yunanistan*, no. 39442/98, § 17, AİHM 2000-XII ve orada belirtilen diğer kararlar), Mahkeme, Yatağan Ceza Mahkemesinin somut davada süre

sınırı kurallarının uygulanmasına ilişkin keyfi veya aşırı şekilci görünmeyen değerlendirmesinden kuşku duymak için hiçbir sebep bulunmadığını belirtmiştir. Ayrıca Mahkeme, daha sonra yürütülen temyiz yargılamalarının, duruşma gerçekleştirilmediği veya başka bir sebeple iddia edildiği üzere keyfi olduğu sonucuna varmak için hiçbir dayanak bulunmadığı kanısındadır (bk. bu kapsamda, *Hasan Tunç ve Diğerleri/Türkiye*, no. 19074/05, § 52, 31 Ocak 2017 ve orada belirtilen diğer kararlar).

37. Mahkeme ikinci olarak, başvuruların, kızlarının ölümüyle ilgili olarak Belediye görevlilerinin sorumluluğu hakkında şikayette bulunmalarına karşın (bk. yukarıda 22. paragraf), ilgili Devlet görevlileri hakkında idare mahkemeleri nezdinde herhangi bir dava açmadıklarını belirtmektedir. Ek olarak, başvuranlar bu tür bir davayı açmaktan neden imtina ettikleri konusunda da bir açıklamada bulunmamışlardır.

38. Mahkeme, yukarıda belirtilen hususlar ve yaşam hakkının kasti olmayan ihlallerine ilişkin benzer davalarda verdiği kararlar ışığında (bk. örnek olarak, *Sansal*, yukarıda anılan, §§ 42-51 ve *Aktaş/Türkiye* (k.k.), no. 9054/13, §§ 22-30, 19 Aralık 2017), başvuruların, olay sonrasında yeterli hukuki karşılığın verilmediğine ilişkin şikayetlerinin açıkça dayanaktan yoksun olduğu ve Sözleşme'nin 35 §§ 3 ve 4. maddesi anlamında kabul edilemez olarak beyan edilmesi gerektiği sonucuna varmıştır.

Bu gerekçelerle, Mahkeme, oy birliğiyle,

Başvurunun kabul edilemez olduğuna *karar vermiştir*.

İşbu karar, İngilizce olarak tanzim edilmiş ve 21 Haziran 2018 tarihinde yazılı olarak bildirilmiştir.

Hasan Bakırcı
Yazı İşleri Müdür Yardımcısı

Ledi Bianku
Başkan